

δέον να ἐλκύσωσι τὴν προσοχὴν πάντων τῶν ἐνδιαφερομένων περὶ τὴν ἐν γένει γνῶσιν τῆς ἀρχαιότητος.

[Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ Ev. I. Ev.]

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΣΒΟΡΩΝΟΣ

ΑΛΒΕΡΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Οἱ Ἕλληνες, οἵτινες, καταλιπόντες τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μεταβάντες, ἐτίμησαν τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα, δὲν εἶνε ὀλίγοι. Μεταξὺ δὲ τούτων εἶναι οἱ Κυριακοί, ἐξελέξαντες ὡς διαμονὴν τῶν τὴν Βενετίαν, τόπον πολλῶν ἀναμνήσεων διὰ τοὺς Ἑπτανησίους, οἵτινες ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας, μετὰ τῆς θαλασσοκράτορος ταύτης καὶ νουνεχοῦς Πολιτείας, συνέδεσαν τὰς τύχας αὐτῶν.

Ὁ οἶκος Κυριακῆ εἶνε κερκυραϊκός. Ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος, ὄνομα εἶχε οὐχὶ εὐκαταφρόνητον. Κλάδος δὲ τούτου ἐπεκλήθη *Βοσσολίνος*. Οἱ Κυριακοὶ διὰ δεσμῶν αἵματος συνεδέθησαν πρὸς ἀρίστας οἰκογενείας, ὡς τὰς τῶν Καλογερά, Παλατιανοῦ, Ζαγκαρόλ, Γιαλινά, Καλέργη, Βλάχου κλπ. Ἐκ τοῦ οἴκου τούτου διεκρίθησάν τινες εἰς τὰ γράμματα.

Ὁ Ἰωάννης Κυριακῆ συνέγραψε *Istituzioni Catechistiche* καὶ ἀπεβίωσεν ἐν Τριβίτζῳ τῷ 1812. Τοῦ Ἰωάννου τούτου ἡ σύζυγος *Κλησάβετ Φαντάστιτση* τὸ ὄνομα, ὑπῆρξε δόκιμος συγγραφεὶς καὶ ποιήτρια, ἴδρυσεν δὲ καὶ ἐκπαιδευτήριον τῇ διαταγῇ τοῦ Ναπολέοντος τοῦ πρώτου ἐν Μονσελίτσε. Ἡ κόρη τούτων, *Λουίζα Κυριακῆ*, ἀποβιώσασα τῷ 1865 σύζυγος τοῦ Μινέλη, ὑπῆρξε μουσουργός, ποιήτρια καὶ ζωγράφος. Ἐπίσης καὶ τὸ τέκνον τῆς *Γουστᾶθος* τὸ ὄνομα, ἀποθανὼν τῷ 1886 εἰς τὰς Ἀντίλλας, ἦτο μυθιστοριογράφος καὶ εἰς τῶν συνεργατῶν τῆς παγκοσμίου ἱστορίας τοῦ Καντοῦ.

Ὁ Στυλιανός, Ἰωάννης, Ἀνδρέας Κυριακῆς, γεννηθεὶς ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1815, ἦτο ἀνὴρ φιλογενής, ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν καὶ ὑπηρέτησεν ὑπὸ τὸν Καποδίστριαν. Μετέβη ἀκολούθως εἰς Ἑνετίαν ἔνθα ἀπέθανε

τῷ 1856. Ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἐκαλεῖτο *Ρόζα Φωσάτη*. Ἐν Βενετίᾳ ἐγέννησεν ὁ Κυριακῆς οὗτος τρία τέκνα, δύο θήλαα, τὴν Αἰκατερίνην καὶ τὴν Φραγκίσκαν καὶ ἓν ἄρρεν τὸν *Ἀλβέρτου Στυλιανό*, ὃν σκιαγραφοῦμεν, ὅπως διὰ τοῦ προσφιλῶς μοι *Ἀπόλλωνος* γίνῃ γνωστὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ δόκιμος οὗτος συγγραφεὺς καὶ ἀριστος ἐπιστήμων ἐγεννήθη μηνὶ Ἰουλίῳ τοῦ ἔτους 1845. Διδαχθεὶς τὰ ἐγκύκλια μαθήματα, διετρένωσε τὴν τε εὐφυίαν καὶ φιλομάθειάν του, μετέβη εἰς Παδουαν, ὅπως ἐπιδοθῇ εἰς τὴν ἐπιστήμην τοῦ δικαίου. Διδάκτωρ δὲ γενόμενος, οὐ μόνον σοβαρῶς ἐμελέτα τὰς ἐπιστήμας καὶ τοὺς συγγραφεὶς ἀλλὰ κατεγίνετο εἰς φιλολογικὰς, γραμματολογικὰς, παλαιογραφικὰς καὶ εἰς ἄλλας αὐτῷ προσφιλεῖς μελέτας.

Ἡ φιλοπονία τοῦ λογίου τούτου κερκυραίου εἶνε ἐπίζηλος. Εἰς τὴν μεγάλην αὐτοῦ διανοητικὴν ἐργασίαν συντείνει βεβαίως πολὺ τὸ πνεῦμά του ἐκ φύσεως προσκλινὲς εἰς ποικίλας καὶ ἐμβριθεῖς μελέτας καὶ ἡ εὐχερὴς καὶ στεγανὴ μνήμη του.

Τῷ 1875 διορίσθη καθηγητῆς τοῦ δικαίου καὶ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἐν Παδούῃ, ἀκολούθως δὲ ἐγένετο καθηγητῆς τοῦ διοικητικοῦ δικαίου ἐν Βενετίᾳ, ἔδρα ἔνθα ἔτι διατελεῖ ἐπαξίως.

Ἰδρυσεν καὶ διεύθυνεν τὸ *Veneto Agricolo*, λαμπρὸν περιοδικὸν γεωλογικὸν καὶ οἰκονομολογικόν. Ἀπὸ τοῦ 1882 διεύθυνεν καὶ τὸ *Ateneo Veneto* ἐκ τῶν καλλίστων εὐρωπαϊκῶν περιοδικῶν πραγματευόμενον περὶ παντοίων ἐπιστημονικῶν καὶ γραμματολογικῶν ἀντικειμένων. Εἶνε εἰς ἐξ ἐκείνων, οἵτινες τῷ 1868 ἴδρυσαν τὸν φιλολογικὸν Σύλλογον ἐν Βενετίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα *Ὀῦγος Φώσκολος*.

Ἀποτελεῖ πολύτιμον μέλος παντὸς συνεταιρισμοῦ σκοποῦντος τὴν ἠθικὴν ψυχαγωγίαν ἢ τὴν κοινὴν ὠφέλειαν. Εἶνε δὲ καὶ τακτικὸς συνεργάτης πλείστων περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων μέλος πολύτιμον οὐχὶ ὀλίγων ἀκαδημειῶν καὶ ἐπιστημονικῶν Συλλόγων. Εἰς ἐπιστημονικὰς συνελεύσεις κείποτε προσκαλεῖται καὶ ὑπ' αὐτῆς ἔτι τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως ἵνα δώσῃ τὴν γνώμην του διὰ τὸν ποινικὸν καὶ ἐμπορικὸν Κώδικα.

Ὁ χῶρος τοῦ *Ἀπόλλωνος* δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἀριθμῶμεν τὰ ἔργα αὐτοῦ. Τὰ ἐπιστημονικὰ καὶ φιλολογικὰ γραμματολογικὰ ἔργα εἶνε πολλὰ, πλῆθος αἱ πραγματεῖαι καὶ αἱ βιογραφίαι, καὶ οἱ λόγοι ἐπὶ παντοίων περιστάσεων.

Ἐκ Ζακύνθου

Σ ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

ΤΟ ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΡΑΧΜΟΝ

Πασιγγνωστος εἶναι ὁ Πέτρος Μωθράκ, ὁ μέγας μυθιστοριογράφος, οὗτινος ἕκαστον νέον βιβλίον ὑπερβαίνει τὰς

ἐκατὸν ἐκδόσεις καὶ ὅστις, μεθ' ὅλην τὴν δόξαν του, τὸ Ἀκαδημαϊκὸν του ἀξίωμα, καὶ τὰ παράσημα εἶναι μετριοφρονέστερος καὶ τοῦ ταπεινοτέρου ἀρχαρίου φιλόλογου πρὸ τοῦ πρώτου του διηγήματος. Οὐδέποτε ἀρχάριος φιλόλογος εὔρε κλειστήν τὴν θύραν τοῦ μεγάλου συγγραφέως, καὶ μεταξὺ τῶν θορυβωδῶν «ἐπισημοτήτων» τῆς νέας φιλολογικῆς γενεᾶς οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὴν ἀγαθὴν προσήνειαν τοῦ Π. Μωβράκ.

Ἄλλ' οἱ μὲν, αὖς, ἐν συνειδήσει μεγάλου καὶ χρηστοῦ συγγραφέως, προσεπάθησε ν' ἀποθαρρύνῃ, κατατρέχουσι αὐτὸν χυδαίως καὶ ἀπρεπῶς, οἱ δέ, οὖς καθωδήγησεν εὐεργετικῶς, δὲν ὑβρίζουσι μὲν αὐτὸν δημοσίᾳ, ἀλλὰ καθ' ἑαυτοὺς ζητοῦσι νὰ εὐρωσι πεποιθήσιν ὅτι «δὲν εἶναι καὶ σπουδαῖον πρόσωπον αὐτὸς ὁ Μωβράκ, αἰ, σύνθητες τάλαντον». Πολὺ θὰ ἐπεθύμουν νὰ μειώσωσι τὴν ἀξίαν του, ἀπέναντι τῆς ἰδικῆς των. Ἄλλ' ὁ καλοκάγαθος συγγραφεὺς δὲν δίδει προσοχὴν εἰς τοιαῦτα ὡς ἄνθρωπος ἔχων ἀσφαλῆ τὴν συνείδησιν τῆς ἀξίας του. Ἐπέτυχε θαυμασίως εἰς τὸ στάδιόν του, τιμῶν πολλῶν ἀπήλαυσε καὶ τύχης ἐξαιρέτου εὐμενείας, χωρὶς ποτε ὁ ἐλάχιστος ἐγωισμὸς, ὁ δικαιοτάτος τῶν ἐγωισμῶν, νὰ θίξῃ αὐτὸν ἐν ὁμιλίᾳ ἢ πράξει.

— Ἡ ἐπιτυχία, βλέπετε, ἔλεγεν ἐσπέραν τινα, καθ' ἣν, μετὰ τὸν δεῖπνον, συνωμιλοῦμεν πέντε ἢ ἕξ εἰς τὸν κήπον, ἢ ἐπιτυχία εἶνε τὸ πᾶν. Ἐγὼ δὲν ἐπέτυχον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἀλλ' ἀναφέρονται τόσον μακρὰν αἰ πικραὶ ἀναμνήσεις μας! αἰ, Κλαίρη; εἶπε στρεφόμενος πρὸς τὴν σύζυγόν του, καὶ μειδιῶν καλοκαγάθως καὶ συγκεκινημένος.

— Ἐξμεθα μεταξὺ φίλων, Πέτρε, τῷ εἶπεν ἐκείνη, ἡμπορεῖς νὰ τοῖς τὰ διηγηθῆς.

— Ναί, τὸ ἐσκεπτόμην». Καὶ ὁ Μωβράκ ἐγερθεὶς ἐξήγαγεν ἐξ ἰαπωνικοῦ ἐπίπλου ἀργυροῦν κιβωτιδίον, θαυμάσιον γλῆνος, ὅπερ οὐδεὶς τῶν οἰκειοτέρων ξένων του ἐγίνωσκε μέχρι τοῦδε

— Μαντεύσατε τί ἔχει ἐδῶ μέσα.

— Φωτογραφίαν ἢ κανὲν κόσμημα.

— Τὸ κλειδί τῶν μυθιστορημάτων σας ὑπέλαβεν ἀστειός τις.

— Τίποτε, εἶπεν ὁ Μωβράκ, ἔχει ἀπλούστατον ἐν ἐκατοντάδραχμον.

— Ἄ! τὸ πῦρα! εἶνε τὸ τίμημα τοῦ πρώτου ἀρθροῦ σας.

— Οὔτε, φίλτατε. Εἰς τὸν καιρὸν μου ἀρθρα δὲν ἐπληρόνοντο σχεδόν. Τὸ εἰδωλὸν μου αὐτὸ ἔχει ἱστορίαν καὶ ἀκούσατε:

«Τριάκοντα ἔτη τὸ φυλάττομεν τώρα, ἀλλὰ μόλις πρὸ δέκα ἐτῶν εὐρίσκεται εἰς αὐτὰ τὰ ἐπιπλα. Ἡ σύζυγός μου τὸ ἐπλήρωσε αὐτὸ τὸ πολυτελὲς κιβωτιδίον, δι' οἰκονομιῶν τῆς, κατὰ τινα ἐορτὴν μου. Ἡμεθα ἤδη τότε πλούσιοι Τριάκοντα ἔτη. Εἶχον νυμφευθῆ πρὸ τινων μηνῶν μόλις, ἐξ ἔρωτος ἀγνωστάτου. Ἡμεθα ἡμεῖς οἱ δύο ἀκόμη, καὶ ἀγο-

ράσαντες πτωχικὴν ἐπίπλωσιν διὰ νὰ κοσμήσωμεν τὰ τρία μας μικρὰ δωμάτια εἰς πέμπτον πάτωμα τῆς ὁδοῦ Μονμάρτρ δὲν εἶχομεν οὐδὲ πεντακόσια φράγκα. Μοῦ ἐδημοσίευσαν ἐν διήγημα εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν δωρεὰν (διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ παράδοσις διὰ τὸ πρῶτον φιλολογικὸν ἔργον) καὶ ἐξῶμεν διὰ τοῦ γλίσχρου μισθοῦ μου ὡς . . . γραφέως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως, μὲ ἐκατὸν ἐξήκοντα φράγκα κατὰ μῆνα, διὰ τῶν ὁποίων νὰ ζήσουν δύο! Ἐν τούτοις ἐξησφαλίζομεν ὅπωςδῆποτε τὴν ὑλικὴν ζωὴν.

«Καθ' ἐκάστην πρωίαν ἐγὼ ἠργαζόμην εἰς τὸ μυθιστορημά μου, τὸ ἀριστούργημα τοῦτο, ὅπερ πάντες ὄνειροπολοῦμεν κατὰ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ φιλολογικοῦ μας βίου. Ἐπὶ τέλους, ἔγραφον καθ' ἐκάστην διακοσίας γραμμὰς, πρὶν ὑπάγω εἰς τὸ γραφεῖον μου. Τὴν ἐσπέραν ἐδιώρθουν τὸ «ἔργον» μου καὶ τῇ ἐπαύριον, κατὰ τὰς ὥρας τοῦ γραφείου μου, ἡ Κλαίρη τὸ ἀντέγραφε. Αὕτη εὐρίσκει τὸ μυθιστορημά μου θαυμάσιον, καὶ ἐγὼ δ' αὐτὸς, προσέθηκεν ὁ Μωβράκ μειδιῶν, δὲν ἀπέιχον τοῦ νὰ ὑποθέτω ὅτι εἶχε δικαίον. Ἐνίοτε ἐδίδον καὶ ἀρθρίδια τινα φιλολογικὰ εἰς τὸν Αἰῶνα, τὴν τότε μεγάλην ἀντιπολιτευτικὴν ἐφημερίδα ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς νεαρότητος καὶ ἀσημότητός μου, οὐδὲ λόγος κἂν περὶ ἀμοιβῆς μου.

Ἡμέραν τινα πηγαίνω εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ἦτο (ὦ! δὲν ἐλησμόνησα τὴν χρονολογίαν) ἦτο ἡ 15 Δεκεμβρίου, ὁ προϊστάμενός μου μὲ καλεῖ, καὶ ψυχρότατα μοὶ ἀγγέλλει ὅτι ἡ ὑπηρεσία ἐπληροφορήθη περὶ τῆς ἀντιπολιτευτικῆς διαγωγῆς μου, ὅτι συμφωνῶ μὲ τοὺς χειροτέρους ἐχθροὺς τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος κτλ. κτλ. . . Ἐν ὀλίγοις, μὲ εἰδοποιεῖ ὅτι διεγράφη τῶν καταλόγων, ἔπαυσεν νὰ ὑπηρετῶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ μοῦ ἐγχειρίζει ἔνταλμα ταμιακὸν πρὸς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ μηνὸς ἐκείνου.

Κατάπληκτος, συγκεχυμένος τρέχω εἰς τὴν μικρὰν μας οἰκίαν διηγοῦμαι τὴν δυστυχίαν μας εἰς τὴν Κλαίρην. Αὕτη, ἡ γενναία μου σύντροφος, μόλις εἰκοσαέτις τότε, μὲ παρηγορεῖ, μὲ ἐνθαρρύνει, μοὶ λέγει ὅτι ἀμέσως θὰ ὑπάγῃ νὰ εὕρῃ μικρὰς γυναικείας ἐργασίας οἰκιακὰς, καὶ ὅτι πρέπει νὰ τελειώσω ταχέως τὸ μυθιστορημά μου τὸ δὲ συμβᾶν εἶνε λαμπρόν.

Ἐγὼ σπεύδω καὶ ἐξαργυρόνω τὰ τελευταῖα μου ἐκατὸν ἐξήκοντα φράγκα εἰς τὸ Ταμεῖον καὶ ἀρχομαι πάλιν ἐργαζόμενος εἰς τὸ μυθιστορημά μου. Μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας τὸ ἐπεράτωσα, καὶ τὸ φέρω εἰς ἕνα ἐκδότην, ὅστις μοὶ ὑπόσχεται νὰ τὸ ἀναγνώσῃ καὶ μοὶ ἀπαντήσῃ ἐντὸς μηνός. Παρέρχονται τρεῖς ἐβδομάδες. Εἶχον δὲ ἀρχίσει νέον ἔργον, ἀλλὰ τὰ χρήματά μας ἐμειοῦντο φοβερῶς. Ἡμεθα ἐν μεσοῦντι Ἰανουαρίῳ, καὶ μᾶς ἀπέμεινε ὡς μόνος πόρος ἐν τῷ κτήρῳ!

Τὸ πενιχρὸν μας οἶκημα ἦτο ψυχρὸν, ἡμεῖς δὲ μὴ δυνάμενοι νὰ ἔχωμεν πῦρ ἰδιαίτερον εἰς τὸ δωμάτιον, ἐθερμαινώμεθα μόνον δις τῆς ἡμέρας εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἐνφ' ἡ Κλαίρη

παρεσκεύαζε τὰ πενιχρά μας, πενιχρότατα, σὰς βεβαιῶ, φαγητά. Οὐδείς μας ἐπεσκέπτετο, οὐδ' ἐπηγαίνομεν πουθενά. Σάββατόν τι αἴφνης, κτυποῦν εἰς τὴν θύραν. «—Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἐκδότου» ἀναφωνεῖ ἡ Κλαίρη, καὶ τρέχει ν' ἀνοίξῃ. Ἄ! μάλιστα! . . . Δύο κύριοι, εὐγενέστατοι καὶ μελανεῖμονες εἰσέρχονται καὶ ἐξηγοῦσιν εἰς τὴν σύζυγόν μου ὅτι συνάξουσι συνδρομὰς διὰ τὸ εὐεργετικὸν γραφεῖον τῆς συνοικίας. Ἡ δυστυχὴς μικρά μου Κλαίρη ταραττεται, ψελλίζει τινὰς λέξεις (ἐγὼ δὲν ἐτόλμησα νὰ παρουσιασθῶ), καί, ὅπως ἐξηγήσῃ τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ συνδράμῃ πτωχοῦς, λέγει ἐν ὀλίγοις τὴν θέσιν μας. Οἱ δύο κύριοι ζητοῦν συγγνώμην καὶ φεύγουν.

Τῇ πρωίᾳ τῆς ἐπαύριον, κτυποῦν πάλιν· ἀλλ' ἦδη ἦτο ὁ ταχυδρομικὸς διανομὴς, κομίζων ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ἐπιστολὴν συστημένην.

Ἐπιστολὴ συστημένη! Οὐδὲν οὐδαμῶθεν ἀνέμενον. Ὑπογράφω εἰς τὸ τετραδίον του, ὁ διανομὴς ἀναχωρεῖ, σκίζομεν ἐν βίᾳ τὸν φάκελλον καὶ εὐρίσκομεν ἐντός, ἄνευ τινος λέξεως, περιτυλιγμένον εἰς φύλλον λευκοῦ χάρτου, ἐν ἑκατοντάδραχμον.

Δὲν ἐπιχειρῶ νὰ σὰς περιγράψω τὴν σύγχυσίν μας, ἐμοῦ καὶ τῆς Κλαίρης.

Ἐλεημοσύνη! ἀνόνητος ἐλεημοσύνη! Ἀναμφιβόλως παρά τινος τῶν χθεσινῶν κυρίων. Ἡ Κλαίρη ἤθελε νὰ φέρω ἀμέσως τὸ χαρτονόμισμα εἰς τὸ γραφεῖον τῶν συνεισφορῶν. Ἀλλὰ τοῦτο μοῦ ἐφάνη δύσκολον καὶ ἐζητοῦμεν ἄλλον τρόπον, ὅτε ὁ θυρωρὸς κτυπᾷ φέρων ἐπιστολὴν.—Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἐκδότου!

Ναί, τώρα μάλιστα. Οὗτος μὲ εἰδοποιεῖ, ὅτι ἀνέγνωσε καὶ ἐδέχθη τὸ μυθιστόρημά μου, καὶ μὲ παρεκάλει, ὅπως, ἐὰν ἤθελον νὰ λάβω ποσὸν τι προκαταβολικῶς, διέλθω ἐκ τοῦ ταμείου του. Μετέβην λοιπὸν μετὰ μίαν ὥραν, τῷ ἐζήτησα διακόσια φράγκα, καί, αὐθημερὸν ἀπεστείλαμεν εἰς τὸ γραφεῖον τῶν συνδρομῶν ἐν ἑκατοντάδραχμον ἐκ τῶν νέων, ὡς ἀπόδοσιν τοῦ πεμφθέντος ἡμῖν δι' ἐλεημοσύνην, καὶ πέντε φράγκα ὡς συνδρομὴν προσωπικὴν. Τόσα μὰς ἐπέτρεπον νὰ διαθέσωμεν οἱ πόροι μας τότε.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον ἑκατοντάδραχμον, ἐκ δεισιδαιμονίας τινος ἠθελήσαμεν νὰ τηρήσωμεν ἀθικτον. Ἡ Κλαίρη διετείνετο ὅτι θὰ μὰς ἦτο εὐοίωνον, καὶ τὸ ἄληθές εἶνε . . .

—Ὅτι ἔκτοτε εἴμεθα πάντοτε εὐτυχεῖς, αἱ, Πέτρε μου, εἶπε τελευτῶσα ἡ κυρία Μωδράχ.

[Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ].

E. I. E.

(Ὁ τοῖς πᾶσι γνωστὸς PIERRE LOTI, ὁ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον ταῦτο διακεκριμένος ἀξιωματικὸς τοῦ Γαλλικοῦ Ναυτικοῦ J. Viaud, εἰσῆλθε πρῶτος εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἀθανάτων. Τίς δὲν ἀνέγνωσε τὰ ἔργα τοῦ Pierre Loti, τὰ ἰδιότροπα καὶ πλήρη ἀγνώστου, ἅτινα κυριολεκτικῶς κατέπληξαν τὸν κόσμον τῶν γραμμάτων; Ὁ Pierre Loti, σύγχρονος σχεδὸν τοῦ Τολστόη καὶ Δοστογιέσκου, ἀκολουθεῖ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τοῦ γράφειν—τὸ πνεῦμα τοῦ ἔξωτισμοῦ, ὅπερ κατέβλεπε καὶ συνεκίνησε τοὺς πάντας διὰ τῆς ἀποκαλύψεως νέου εἴδους αἰσθητικῶν ἀπολαύσεων.

Τὰ δάκρυα τῆς Rarahu, τῆς δυστυχοῦς Ζοϊτίδος, μεθ' ἧς ἐπὶ τινὰς μῆνας συνέζησεν ὁ Loti, ἡ θλιψίς τῆς Gaud, ἢ ὁ Yann ἐγκατέλειπεν ὅπως μεταβῆ εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἰσλανδίας, ἡ θλιψίς τῆς Aziyadé, τῆς γλυκειᾶς ὀθωμανίδος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ συνοικίας τοῦ Ἑγίουπ, πᾶσαι αὗται αἱ θλιψεῖς συνήρπασαν τὸ κοινὸν ὡς μάγον καὶ γοητευτικὸν ἔλεον. Πάντες ἐγοητεύθησαν ὑπὸ τῆς ποιήσεως ἐκείνης ἀγνώστου μέχρι τοῦ νῦν, τῆς δὲ νέας ποιήσεως τοῦ ἔξωτισμοῦ.

Πάντες ἐζήτησαν ν' ἀναγνώσῃ τὸν *Γάμον τοῦ Loti*, τοὺς *Ἀλιεῖς τῆς Ἰσλανδίας*, τὸν *Ἀδελφόν μου ἌΓθ* καὶ τὴν *Ἀζιγιάδέ*. Τινές, ἐμέμψθησαν τοῦ Loti διὰ τὸ ἀόριστον τῶν ἐνοιῶν καὶ τὸ παρημελημένον τοῦ ὕψους, ἀλλ' ἀκριβῶς αἱ ἀοριστείαι αὗται προσθέτουσιν οὐκ οἶδα τι θέλητρον εἰς τὰ ἐν πᾶσι καινότερα μυθιστορήματά του.

Ἀλλά, καὶ αἱ ἐπουσιώδεις αὗται, ἄλλως τε, παραλείψεις, δὲν ἀπαντῶσιν ἐν τῷ τελευταίῳ ἔργῳ του: Au Maroc, ἐν ᾧ ὑπάρχουσι σελίδες ἀπαραμύλου κάλλους καὶ ποιήσεως, ἰδίᾳ αἱ ἐπὶ τοῦ Λυκόφωτος, ὅπερ ἀπεθαύμαζεν ἕκ τινος δώματος τῆς Φεῖς μαρμαίρων ὑπὲρ τὴν νεκρὰν πόλιν, αἵτινες εἰσὶν ἀληθῆ ἀριστουργήματα.

Τὸ μικρὸν τοῦτο ἔργον τοῦ Loti «*Εἰς Γέρον*», ὅπερ οὔτε φόνους οὔτε συνουσίας περιγράφει, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θέλει κατενουσιάζῃ πάντας τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Ἀπόλλωνος».)

Εἰς Γέρον

I.

Κατῶκει ἐν παλαιῷ οἰκίσκῳ κειμένῳ παρὰ τὴν ἀπορρώγα ἀκτῆν, ἐπὶ τῆς ἐκ Βρέστης εἰς τὸν φάρον τοῦ Πορτζικ ἀγούσης ὁδοῦ. Κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἐν παρομίῳ οἰκίσκοις, πολλοὶ «ναυτικοὶ ἀπόμαχοι» διήρχοντο τὰς τελευταίας τοῦ βίου των ἡμέρας.

Ὁ οἰκίσκος του ἐρειδόμενος ἐπὶ γρανιτώδους βράχου ἐφ' οὗ ἀγρίοσχοινοὶ μόνον ἐφύοντο, ὑπερέκειτο πολὺ τοῦ φαίχρου καὶ ἀπύθμενος ὄρμου καὶ τοῦ στομίου αὐτοῦ, θύρας τοῦ ὠκεανοῦ, δι' οὗ εἰσῆρχοντο τὰ πλοῖα.

Κῆπος μικρὸς, ὑπὸ χθαμαλῶν τοίχων περιβαλλόμενος, ἐχώριζε τὸν οἰκίσκον τῶν διαβατῶν· διὰ τῶν σχεδὸν ἀπεξηραμένων δένδρων του ἐφαίνετο πενθίμως πρὸς τοὺς βράχους συσπειραμένος.

Ὅταν ὁ οὐρανὸς ἦτο διαυγὴς ὁ ἐν αὐτῷ διαιτῶμενος ἀνὴρ, ἐξερχόμενος ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ. Ἡ γενειὰς του, μίξοπόλιος, περιέστεφε τὴν φαῖαν μορφήν του, ἧς αἱ ἀπότομοι ῥυτίδες ὁμοιάζον πρὸς τὰς ῥωγμὰς τοῦ φλοιοῦ τῶν δένδρων.

Ἐφερον ἐνώτια καὶ ἦτο εὐσταλής. Ἐφαίνετο καταβεβλημένος, ἀπιστεύτως καὶ παραδόξως καταβεβλημένος, ἐφαίνετο γέρον ἀλλ' οὐχὶ γέρον ὡς οἱ λοιποὶ γέροντες· ὁ θεώμενος αὐτὸν ἠδυνάτει νὰ ὀρίσῃ τὴν ἡλικίαν του.

Διὰ τοὺς σπανίους περιπατητάς, διὰ τοὺς ἐπανερχομέ-